

manufacturing system and the expansion of international trade would not have been possible. The Suez Canal has important implications for the Eastern Mediterranean seaborne transportation. Suez Canal offers significant opportunities in the transportation of containers between Far East and Europe trade areas. Container-based transportation has made it possible to facilitate and increase transshipment operations. Container transportation between the Far East and Europe leads to significant gains in Central and Eastern Mediterranean Hub Ports. Central and Eastern Mediterranean Central Hub Ports provide significant gains, thanks to container transfer operations to Black Sea and Adriatic Ports. Ukraine is one of the countries that benefit from the Central and Eastern Mediterranean Hub Ports container transshipment operations.

Cyprus is in a good location for Feeder Services to spoke ports in Black Sea and Adriatic Sea. Northern Cyprus ports are also seeking to get a share from container transfer operations. The proposed container terminal at Port of Gemikonağı (Karavostasi) offers ideal conditions. Gemikonağı Container Terminal; will have the chance to get a share of the Eastern Mediterranean container transshipment operations, especially with the new container ships exceeding 24,000 TEU and having a draft of over 17 meters.

Keywords: Suez Canal, Eastern Mediterranean, Hub Ports, container transshipment operations, Black Sea Ports, Ukraine, Port of Gemikonağı.

ВПЛИВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ

Чечель Анна Олександрівна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Маріупольського державного університету,
м. Київ, Україна,
Academic Visitor, University of Cambridge

Анотація. Проаналізовано роль органів публічного управління та адміністрування у розвитку соціального підприємництва. Розглянуто моделі соціального підприємництва у сфері транспорту. Визначено шляхи державного регулювання на національному та місцевому рівні у формуванні та підтримці соціальних підприємств, що працюють у галузі транспорту через державно-приватне партнерство між органами публічної влади, соціальними підприємствами і громадським сектором для створення більш сталої, ефективної та соціально відповідальної транспортної системи.

Ключові слова: соціальне підприємництво, транспортна галузь, публічне управління, соціальні підприємства, державно-приватне партнерство, оцінка соціального впливу

Вступ. Соціальне підприємництво у сфері транспорту - це підхід до підприємництва, який ставить перед собою не тільки фінансову мету, а й соціальну місію - покращення якості життя або розв'язання соціальних проблем через впровадження інноваційних транспортних послуг або моделей бізнесу [1]. Розробка нових технологій для покращення безпеки на дорогах, ефективності пального використання або інших інновацій може бути скерована на соціальні цілі. Отже, соціальне підприємництво у транспорті зазвичай поєднує прибуткову діяльність із соціальною відповідальністю, спрямованою на досягнення конкретних соціальних чи екологічних цілей. Це може включати в себе створення робочих місць для маргіналізованих груп, покращення доступності до транспорту для всіх шарів населення, зменшення викидів CO₂ або покращення якості послуг для користувачів тощо [2].

Виклад основного матеріалу дослідження та його результатів. Серед моделей успішних практик взаємодії основних суб'єктів сталого розвитку

(бізнесу, влади та громадськості) в сфері соціального підприємництва в транспорті варто зазначити такі, що спрямовані на вирішення соціальних, екологічних і економічних викликів, наприклад:

Модель "Міського спільного транспорту": Вона передбачає створення громадських транспортних систем, які обслуговують вразливі групи населення та працюють на основі соціальних цілей. Прикладом може стати "Reading Buses" в Великобританії. Ця компанія надає громадський транспорт та активно співпрацює з місцевими організаціями для поліпшення доступності транспорту для вразливих груп.

Модель "Спільний велопрокат": Соціальні підприємства можуть надавати послуги велопрокату, зокрема, велосипеди для вразливих груп або зелені велопрокати. Так, "Bike Works" в Лондоні, Велика Британія - соціальне підприємство, яке пропонує велопрокат та ремонт велосипедів, розвиваючи при цьому молодіжні програми та залучаючи волонтерів [3].

Модель "Електротранспорт": Використання електромобілів або інших екологічно чистих видів транспорту для надання послуг. "Tesla" у багатьох країнах розвиває мережу електричних зарядних станцій, щоб сприяти переходу на більш екологічний вид транспорту.

Модель "Мікрокредитування для транспортних послуг": Соціальні підприємства можуть надавати мікрокредити або фінансування для покращення ефективності та безпеки транспорту. Наприклад, "Wheels for Hope" в Уганді, надає мікрокредити для покупки велосипедів та мотоциклів для підвищення доступності транспорту в сільських районах [4].

Модель "Зелений транспорт для відновлення залізниць": Соціальні підприємства можуть створювати зелені транспортні системи, які сприяють відновленню залізничних споруд та реабілітації природи. "Rails-to-Trails Conservancy" в США перетворює залишки старих залізниць в велосипедні та пішохідні шляхи, сприяючи при цьому відновленню природних екосистем [5].

Ці моделі показують, як соціальне підприємництво може впливати на сферу транспорту, сприяючи екологічній стійкості, соціальній інклюзивності

та інноваціям. У кожному з цих прикладів, основна мета полягає в досягненні позитивного соціального впливу, покращенні якості життя та зниженні негативного впливу транспорту на навколишнє середовище, наданні більш доступних послуг. У багатьох країнах існують різні програми та ініціативи, спрямовані на підтримку соціальних підприємств у сфері транспорту, надаючи їм маркетингову та фінансову підтримку, консультації та інші ресурси для досягнення їхніх цілей [6].

Доцільно визначити роль, яку можуть відігравати комунікаційні стратегії органів публічного управління та адміністрування у розвитку соціального підприємництва у сфері транспорту, оскільки вони можуть створити сприятливе середовище та забезпечити підтримку для цього сектору [7]. Ось кілька способів, якими публічні органи можуть підтримувати цей сектор:

- уряд може розробляти стратегічні політики та програми, спрямовані на підтримку соціальних підприємств у транспортній галузі через створення правового та регуляторного середовища, яке сприяє розвитку соціального підприємництва, а також виділення фінансових ресурсів для цієї сфери;

- органи публічного управління можуть надавати фінансову підтримку соціальним підприємствам у формі грантів, позик або інших видів фінансування, що допоможе залучити капітал для розвитку і масштабування соціальних підприємств, а також лобіювати за інтереси соціальних підприємств на рівні законодавства та регуляторних органів, щоб забезпечити їм сприятливі умови для діяльності;

- місцевим самоврядування можуть бути створені нові можливості для соціальних підприємств надавати послуги в рамках громадських або державних програм задля створення стабільного ринку для їхніх послуг і забезпечення регулярного доходу;

- публічні інституції можуть сприяти створенню державно-приватного партнерства та мереж, які об'єднують соціальні підприємства, громадські організації, приватний сектор і державні структури, що сприятиме обміну досвідом і ресурсами;

- органи власти можуть встановлювати системи моніторингу та оцінки результатів діяльності соціальних підприємств у транспорті, щоб забезпечити виконання їхньої соціальної місії та ефективного використання ресурсів, а також встановлювати стандарти і механізми оцінки соціального впливу соціальних підприємств у транспорті, щоб забезпечити виконання їхніх соціальних цілей;
- важливою є підтримка уряду у розробці та масштабуванні навчальних програм для соціальних підприємств у сфері транспорту, щоб підвищити їхні навички та здатність до конкуренції на ринку.

Висновки. Таким чином, роль публічного управління в реалізації моделей соціального підприємництва в сфері транспорту полягає у створенні сприятливої екосистеми та створенні регуляторного та фінансового середовища для державно-приватного партнерства. Це може сприяти покращенню доступності, якості та екологічної стійкості транспортних послуг, соціальному розвитку та створенню робочих місць, а також соціальному впливу та ефективному функціонуванню цих підприємств з метою забезпечення досягнення соціальних та екологічних цілей.

List of References

1. Dacin, M. T., Dacin, P. A., & Tracey, P. (2011). Social entrepreneurship: A critique and future directions. *Organization science*, 22(5), 1203-1213. [in English]
2. Agostino Nuzzolo and Andre Romano (2018) "Public Transportation Quality of Service: Factors, Models, and Applications", Springer. [in English]
3. Elizabeth Deakin (2019) "Transportation, Land Use, and Environmental Planning", Springer. [in English]
4. Michael D. Meyer, Eric J. Miller (2014)"Urban Transportation Planning", McGraw-Hill Education. [in English]
5. Jeffrey Tumlin (2012) "Sustainable Transportation Planning: Tools for Creating Vibrant, Healthy, and Resilient Communities", Wiley. [in English]
6. Chechel Anna (2022) Social entrepreneurship: marketing support for development Marketing of innovations. *Innovations in marketing. Materials of the*

International Scientific Internet Conference (December, 2022). Bielsko-Biala: WSEH. [E-edition] – P. 83-87[in English]

7. Чечель Анна, Решетова Ганна (2022) Rol' komunikatsijnoi strategii v diial'nosti orhaniv publicлноho upravlinnia [The role of communication strategy in the activity of public administration bodies]Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy” je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. No 8(27) 2023. str. 218-229. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8\(27\)-218-229](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8(27)-218-229)[in Ukrainian]

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У ЛОГІСТИЦІ

Мацука Вікторія Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів,
Маріупольський державний університет,
м. Дніпро, Україна

v.matsuka@mdu.in.ua

<https://orcid.org/0000-0002-0953-8769>

Лаврентьєва Валерія Олександрівна,

студентка ОС «Бакалавр» 2 курсу
спеціальності «Менеджмент» ,
Маріупольський державний університет,
м. Київ, Україна

valery18lav@gmail.com

Анотація. Ця стаття присвячена дослідженню важливої проблеми в галузі логістики - управлінню ризиками. Вона аналізує сутність та різновиди ризиків, що виникають у сучасних логістичних процесах, та пропонує різноманітні методи їх управління. У статті детально розглядаються найбільш критичні ризики в логістиці, а також визначаються причини їх виникнення та